

Ївга ШУГАЙ

НЕБЕСНИЙ ПІСЬ

Івга ШУГАЙ

НЕБЕСНИЙ ГІСТЬ

і інші сценічні картини

на

День Матері, св. Миколая і Різдво Христове

diasporiana.org.ua

ОБ'ЄДНАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Торонто

Р. Б. 1962

Нью Йорк

З М І С Т :

Зайчиків кожущок	3
Золота Книга	10
Листи до св. Миколая	19
Небесний Гість	25
Вертепик	30

Всі права застережені.

ЗАЙЧИКІВ КОЖУШОК

Сценічна картина-оперетка в 2 відслонах на
День Матері*)

ДИЙОВІ ОСОБИ:

ГУРТ ЗАЙЧИКІВ (6-8), ЗАЙЧИК ЯЦЬ,
ІЖАК, ВЕДМІДЬ, ВОВК, ЛИСИЦЯ, БОР-
СУК, ЗАЙЧИХА-МАМА.

Лісова поляна.

ГУРТ маленьких зайчиків (танцюють і співа-
ють):

Алегretto/Швиденько/

Ми зайчики-стрибайчики, Стриба-е-мо в лі-
ку, Ми любимо травиченьку, капустоньку смачну.

The image shows two staves of musical notation. The first staff is a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. It contains a melody of eighth and quarter notes. The second staff is a bass clef with the same key signature and time signature, containing a bass line of eighth and quarter notes. The lyrics are written below the staves.

Ми зайчики-стрибайчики,
Стрибаємо в ліску,
Ми любимо травиченьку
И капустоньку смачну.

Ми зайчики-стрибайчики,
Ми весело живем,
Зеленую травиченьку
Де хочем, там і рвем.

(Танцюють під музику і вибігають зі сцени).

ЗАЙЧИК ЯЦЬ (вбігає задиханий):

Друзі зайчики, стривайте!
Ще зо мною заспівайте!

(Хоче догнати зайчиків, падає на куц терни-
ни й роздирає кожушину. Встає, оглядає кожу-
шок і плаче).

ІЖАК (виглядає з-за кущика):

А чого ти плачеш, друже?
Мабуть, ти побився дуже.

ЗАЙЧИК ЯЦЬ (показує подертий кожушок):

Зачепився за тернину
Та й роздер ось кожушину.
Що мені тепер робити?
Дома, може, будуть бити,
Будуть бити, ще й кричати.
Що робити, що почати?
Дай пораду, порятуй!

ІЖАК:

Ти, малий, не репетуй!
Побіжи ось до двора,
До ведмедя кушніра!

(Іжак відходить уліво, Зайчик управо).

ВЕДМІДЬ (іде з лівої сторони, в одній лапі
тримає кожух, у другій кухоль меду. Кладає ко-
жух на землю, ставить ногу на пеньок, і, попива-
ючи мед, смачно облизується і співає на мелодію
"Вийшли в поле косарі"):

І наївся, і напився,
Спати б радо положився,
Та роботи є гора
У ведмедя-кушніра.

Шию, шию я кожухи,
Аж у мене терпнуть руки,

Шию, шию і латаю,
День і ніч не спочиваю.

(Готується лягати).

ЗАЙЧИК ЯЦЬ *(вбігає з правого боку):*

Ой, вуйцуню, не лягайте —
Кожушину полатайте!

(Показує кожушок).

ВЕДМІДЬ *(оглядає кожушок, трясє ним, обнюхує):*

Гроші маєш?

ЗАЙЧИК ЯЦЬ:

Ні, не маю...

ВЕДМІДЬ:

Як нема — не зашиваю!

(Дивиться на Зайчика, що тримає кожушок і плаче).

Чуєш? Вовк у лісі виє,
Може він тобі зашиє...

(Бере свій кожух, виходить управо, Зайчик Яць вбігає вліво).

ВОВК *(входить з правого боку, сідає на пеняку, обгризає велику кістку, співає на мелодію "Ой, піду я лугом, лугом"):*

Ой, спокою тут немає,
Все по лісі хтось гасає.
І нема де навіть сісти,
Щоб маленьку кістку з'їсти.

(Виє)

ЗАЙЧИК ЯЦЬ *(входить тихенько з лівої сторони, з страхом — здалека кланяється Вовкові):*

Пане Вовчику, не вийте,
Кожушинку ось зашийте.

ВОВК (підступає, оглядає козушок, дивиться пильно на Зайчика):

Гроші маєш?

ЗАЙЧИК ЯЦЬ:

Ні, не маю...

ВОВК:

Як нема — не зашиваю!

(Дивиться на Зайчика, Зайчик плаче).

Десь Лисиця тут блукає —

Може ця позашиває.

(Виходить управо).

ЗАЙЧИК ЯЦЬ (сідає на пенюк і плаче).

ЛИСИЧКА (жене на шнурочку гусочку і співає на мелодію "Баламуте, вийди з хати"...):

Гиля, гиля, гуско біла,

Гиля, гиля на ріку,

А я буду спочивати

На зеленому лужку.

Гиля, гиля, гуско біла,

Плавай, плавай, по ставу,

А я ляжу спочивати

На зелену на траву.

ЗАЙЧИК ЯЦЬ (побачив Лисичку, підбігає до неї):

Тітко люба, милість майте,

Кожушину полатайте!

ЛИСИЦЯ (оглядає козушок, киває головою):

Гроші маєш?

ЗАЙЧИК ЯЦЬ:

Ні, не маю...

ЛИСИЦЯ (віддає козушок):

Як нема — не зашиваю!

Он Борсук, сусід хороший,
Він зашиє і без грошей.

(Виходить повагом з гусочкою).

ЗАЙЧИК ЯЦЬ *(вибігає вправо).*

БОРСУК *(входить з лівої сторони з книжкою під пахою, в окулярах. Сідає на пеньку, читає книжку).*

ЗАЙЧИК ЯЦЬ *(вбігає з лівого боку, підходить до Борсука, вклоняється):*

Любий пане, вибачайте,
І мене не дуже лайте!
Зачепився за тернину
І роздер ось кожушину...
Може б ви, мій пане милий,
Кожушину цю зашили?

БОРСУК *(оглядає кожушок):*

Гроші маєш?

ЗАЙЧИК ЯЦЬ:

Ні, не маю...

БОРСУК:

Як нема — не зашиваю!
Я тобі не рідна мати,
Щоб задармо працювати.

Мама шиє і латає,
За заплату не питає,
Бо найкраща мамі плата —
Це пошана від дитяти.

Доки сонце ще не сіло,
Ти біжи додому сміло,
Псів, людей вистерігайся,
А матусі не лякайся.

(Продовжує читати).

ЗАЙЧИК ЯЦЬ (вклоняється):

О, спасибі за пораду —
Я біжу до мами радо!

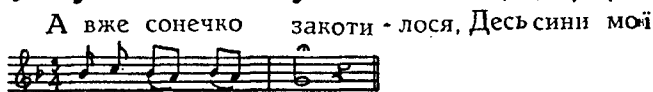
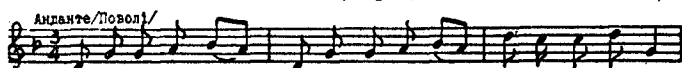
(Вибігає).

ДРУГА ВІДСЛОНА

Перед хаткою Зайчиків.

ЗАЙЧИХА-МАМА (за столом, робить голубці з капуста і співає):

(Народна підляська мелодія)

А вже сонечко закотилося,
Десь сини мої забарилися.

Заблукалися, забарилися,
Ще додомоньку не добилися.

Де сини мої, де зайчатонька?
Ой, сумна без них моя хатонька.

ЗАЙЧИК ЯЦЬ (входить, прислухається, тримає подертий козушок).

ЗАЙЧИХА-МАМА (оглядає його):

Де ж ти бігав?

ЗАЙЧИК ЯЦЬ:

По долині.

ЗАЙЧИХА-МАМА:

Де подер так?

ЗАЙЧИК ЯЦЬ:

На тернині.

ЗАЙЧИХА-МАМА (погрожує пальцем):

Ей, дивися, Яцю, Яцю,
Все мені ти знайдеш працю.

(Бере голку, нитку, сідає й зашиває).

ЗАЙЧИК ЯЦЬ (сідає в ногах Зайчихи):

Ви зашите без грошей?
Ах, матуся ви хороші!

**ВЕДМІДЬ, ВОВК, ЛИСИЦЯ, ІЖАК і ГУРТ
ЗАЙЧИКІВ** (вмашеровують на сцену, побрав-
шись за руки і, підтанцювуючи, співають на ме-
лодію "Ходить жучок по дубині"):

Мама, чи вона людина**),
Чи звірятко, чи пташина,
Найвірніше серце має,
Діточок своїх кохає.

Мама трудиться і дбає,
За заплату не питає,
Бо найкраща мамі плата
Це — пошана від дитяти.

Мама, чи вона людина,
Чи звірятко, чи пташина,
Найвірніше серце має,
Діточок своїх кохає.

Заслона.

*) Ця картина особливо придатна для постановки на
вільному повітрі — при таборовій ватрі і под.

**) Вірш Р. Завадовича.

ЗОЛОТА КНИГА

Сценічна картина на день св. Миколая

ДИЮВІ ОСОБИ: СВ. МИКОЛАЙ, ЯНГОЛИКИ: ЗОЛОТОВОЛОСИЙ, СРІБНОКОСИЙ, ЗОРЯНИЙ, БІЛОКРИЛИЙ І ДВА ІЗ ДЗВІНОЧКАМИ, ЗАЙЧИХА КЛАПОВУХА, ЗАЙЧИК ЛАПАНЧИК, ЧОРТИК АРІДНИК.

Лісова поляна.

Вечоріє. В глибині поляни — пеньок. На ньому сидить янголик Золотоволосий. Плаче, витираючи сльози великою білою хусткою. З правого боку, спереду сцени, з-поза ялинки виглядає Зайчиха Клаповуха, за нею Зайчик Лапанчик.

КЛАПОВУХА: Чи чуєш, Лапанчику? Плаче!

ЛАПАНЧИК: Ага, плаче. А що плаче, мамо?

КЛАПОВУХА: Ет, що! Хіба щось може плакати? Хтось плаче!

ЛАПАНЧИК: Ага! А хто плаче?

КЛАПОВУХА: Так плачуть люди — людські діти. Але... Чи я знаю, хто це тут плаче... Це ж зима, вечір і ліс... І я, хоч стара, а ще в таку пору тут ніколи не бачила людської дитини.

ЛАПАНЧИК: Але — таки плаче.

КЛАПОВУХА (обережно виходить з-поза ялинки, розглядається довкола, і, побачивши Зо-

лотоволосого на пеньку, зупиняється і шепоче): Людська, людська дитина! (голосніше до публіки). Ну, і світ тепер! Ото пустять дитину так само гасати, і біднятко аж сюди, в ліс забрило... (важко зітхає). Лапанчику! Ану, вийди!

ЛАПАНЧИК (виходить обережно, дивиться боязкими очима на Золотоволосого): Мамо! Хіба ж це людська дитина? Та ж поглянь — має крила. Це — метелик.

КЛАПОВУХА: Ет! Метелик! Половина грудня минула, а йому метелик увижається. (Приглядається уважно до Золотоволосого). Та справді, має крила. І чого воно так плаче?

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ (побачивши зайчиків, перестає плакати): Ой, зайчики! (Зайчики скоро ховаються за ялинку). Зайчики! Не ховайтеся, не бійтеся! Я Янголик — зла нікому не роблю.

КЛАПОВУХА: Янголик? (виглядає з-поза ялинки). Та чому ж ти плачеш, як ти — янголик? Хіба ж янголики мають журбу і плачуть?

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ: Ой, у мене справді велика журба. Я — Золоту Книгу загубив.

КЛАПОВУХА (здивовано): Золоту Книгу?

ЛАПАНЧИК (забуваючи про страх, вискакує з-поза ялинки): Золоту Книгу?

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ: Так, так, любі зайчики. Золоту Книгу! Таку книгу, що в ній записані всі добрі вчинки всіх дітей усього світу. Книгу, яку приносить із собою на землю кожного року святий Отець Миколай. У цій книзі він записує, які кому подарунки давати. А тепер я цю Книгу загубив! А святий Отець Миколай ось-ось на землю прийде. І що мені робити? Що робити? (Знову плаче).

КЛАПОВУХА: А як і де ти цю Книгу загубив?

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ: Я завжди їду саночками з святим Миколаєм. А цього року я дуже захотів з'їхати на землю на такій зірці, що падає з неба. І святий Миколай мені дозволив. Я сів на зірку і тримав Книгу міцно-міцно. А зірка летіла швидко-швидко. І все було б добре, але надлетів вітер. Не вітер, а сильний холодний вихор. Він мене холодом обвіяв і я так змерз, що й не знаю, коли Золота Книга випала мені з рук, а я опинився тут, на цій поляні.

КЛАПОВУХА: Бідний янголик!

ЛАПАНЧИК: Бідний!

КЛАПОВУХА: Що ж робити? Кажеш, що без Книги діти подарунків не дістануть?

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ: Я — не знаю. Подарунки везе святий Миколай. Але як знатиме він, які кому подарунки давати? *(Зітхає)*.

КЛАПОВУХА: Зле, ой, дуже зле. *(Киває головою)*. А діти так ждуть на дарунки від святого Миколая. Я це знаю. Я не раз їла капустку в одному городчику. Там грався малий хлопчик. Він ще восени думав, які то подарунки принесе йому святий Миколай. Ото бідний зажуриться, як нічого не дістане... Ой, зле. Дуже, дуже зле!

ЛАПАНЧИК: Не дістане... Ой, зле. Дуже, дуже зле!

КЛАПОВУХА: Дуже мені тебе шкода, янголику. Певно святий Миколай буде сердитий. *(Задумується)*. Знаєш що? А ось я з Лапанчиком побігаємо по лісі, попитаємо звірятко, може хто з них знайшов Золоту Книгу?

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ *(зіскакує з пенька, біжить і обіймає Клаповуху за шию)*. Мій любий зайчику!

КЛАПОВУХА *(зворушена)*: Ну, нема часу!

Біжімо шукати! (*Вибігає, хапаючи за руку Ланчика*).

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ (*дивиться їм услід*): Добрі звірятка! Та чи знайдуть вони Книгу? А я так змерз на тій зірці, що й забув, які хто добрі вчинки робив. Хоч пам'ятав багато. (*Золотоволосий ходить по поляні, заглядає під куці і ялинки*).

АРІДНИК (*вискакує з лівого боку, спереду сцени, янголик не помічає його*): Ха, ха, ха! Він Золоту Книгу загубив! Він забув, які хто добрі вчинки робив! Ха, ха, ха! Забув. За те — я пам'ятаю! Всі недобрі, всі злі, всі погані вчинки всіх дітей добре знаю. І є записані в моїй книзі. І є тут (*показує на голову*) — в моїй голові. Хм... (*думас, прикладає палець до чола*). Хм... Наприклад... (*довго думас*). Ага! Учора Василько ходив до кіна, а сказав мамі, що йде до Івася. Хі, хі! (*Танцює і скаче*). Василько не дістане подарунків! Не дістане! (*Голосно сміється*).

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ (*почув сміх і побачив Арідника*): А, це ти, Аріднику! Не радій, не тішся. І не смійся на весь ліс! Ти про Василька? Він вернувся додому і сказав мамі, де він був. Він признався до вини. Нема чого тобі тішитися. Василько дістане подарунки!

АРІДНИК (*до себе*): А казав, що не пам'ятає... Біда мені! (*Чухається в потилицю*). А, а... (*загикується*), а така собі Маруся. Вона собі (*прикладає палець до чола і думас*), вона... Ага! Вона вчора качалася по снігу і перемочила панчохи, черевики, ха, ха, ха!

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ: Ах, ти Аріднику! Чого тут радіти? Бідна маленька Маруся — вона робила те, що старші діти роблять. Вона сьогодні дуже хвора. Вона більше такого не зробить.

АРІДНИК: Хм... А... ось Петрусь! Він... він також учора...

ЗОЛОТОВОЛОСИИ *..(перериває):* Вчора, вчора, вчора... Ти тільки знаєш те, що сталося вчора.

АРІДНИК: Хі, хі! Я пам'ятаю більше. І я своєї книжки не загубив. Ха, ха!

(З глибини лісу чути дзвіночки, видно світло. Арідник насторожився, знітився і зникає).

ЗОЛОТОВОЛОСИИ *(дивиться направо):* Ось і святий Миколай... Що він мені тепер скаже?...

(На поляну вбігають Срібнокосий, Білокрилий, Зоряний).

ЗОРЯНИЙ: О, Золотокосий!

БІЛОКРИЛИЙ: Братчику, чому ти так по-сумнів?

ЗОЛОТОВОЛОСИИ *(плаче):* Я загубив Золоту Книгу!

СРІБНОКОСИЙ: Загубив?

ЗОРЯНИЙ: Ох, Золоту Книгу загубив!

БІЛОКРИЛИЙ: Годі, загубив, але — знайдеться. А святий Отець і так усе пам'ятає.

(З правого боку сильніше світло, чути голо-сніше дзвіночки).

СВ. МИКОЛАЙ *(входить із правої сторони поволі на сцену, перед ним два янголики з дзвінками. Сідає на пеньку):* Що ж це ви, мої янголики, так зажурилися? Що сталося?

ЗОЛОТОВОЛОСИИ *(хилить голову перед св. Миколоасм):* Я, святий Отче, Золоту Книгу загубив. А Арідник нахваляється, що він свою має. Що ж тепер буде?

СВ. МИКОЛАЙ: Ну, Золотоволосий, ти наче дитинка, — зовсім маленька дитинка. Навіщо ж ти з Арідником розмовляєш? На нього й диви-

тись не треба. А Золотою Книгою не журись. Вона знайдеться.

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ: Але коли? Та ж вона вже потрібна (*показує рукою на залю*). Діти на подарунки чекають.

СВ. МИКОЛАЙ: Чекають і скоро дістануть. Ти думаєш, що я не знаю всіх вчинків усіх дітей? Знаю, що робить і говорить кожна дитина. Так, мої любі. (*Обертається до янголиків*). А ви, маллята, тягніть сюди санки. Будемо братися за діло. (*Дивиться на небо*). А то вже справді пізна пора. (*Янголики вибігають*).

(*З-поза ялинки обережно виглядає Клаповуха*).

КЛАПОВУХА (*шепоче позад себе*): Нема.

ГОЛОС ЛАПАНЧИКА: Нема?

КЛАПОВУХА: Тримай Книгу міцно. Лапанчику. А я піду шукати янголика. (*Несміливо вилазить з-поза ялинки — вона не бачить св. Миколая. Св. Миколай дивиться на неї, всміхається*).

СВ. МИКОЛАЙ: Клаповуха, кого шукаєш?

КЛАПОВУХА (*здрігається*): Святий Отець! (*Вклоняється*). Я... я шукала янголика.

СВ. МИКОЛАЙ: На що ж тобі янголик? Хочеш від нього капусти, моркви?

КЛАПОВУХА (*ніяково*): Ні, ні! Я... я маю щось для янголика — того з золотим волоссям. (*Чути гамір, янголики тягнуть санчата з дарунками, більші дарунки вносять окремо*).

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ: О, Зайчиха! Ти знову тут?

КЛАПОВУХА: Я знайшла Золоту Книгу!

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ: Невже?

БІЛОКРИЛИЙ, СРІБНОКРИЛИЙ, ЗОРЯНИЙ: Знайшла! (*Янголики лишають пакунки й біжать радісно до Клаповухої. Вона трохи перелякана, ступає крок узад*).

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ: Зайчихо! Дорога! Де Книга?

КЛАПОВУХА: Та он Лапанчик стереже. Лежала недалеко звідсіль. Трохи її сніг присипав. Все ж і з-під снігу сяла небесним промінням довкруги.

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ: Покажи, Зайчихо, де вона. (До янголиків). Ходімо! (Янголики виходять за Клаповухою і за хвилину несуть — кожен янголик за один риг — Золоту Книгу).

ХОР ЯНГОЛИКІВ (співають, несучи Книгу):

А хто, хто Миколая любить,
А хто, хто Миколаю служить,
Тому святий Миколай
По всяк час помагає, Миколаю!

(За янголиками входить Клаповуха, за нею несміливо заглядає Лапанчик).

СВ. МИКОЛАЙ (встає з пенька, янголики кладуть Книгу на пеньок): От і зайчики! Молодці! За ваш добрий вчинок вам у першу чергу належаться подарунки.

ЛАПАНЧИК (забуваючи про страх, вибігає наперед): Подарунки?

КЛАПОВУХА (до Лапанчика): Ну і сорому в тебе немає. (Кланяється св. Миколаєві). Ми, святий Отче, Книгу шукали не на те, щоб подарунки діставати. Нам жаль було, що янголик журиється, та й дітей було шкода.

СВ. МИКОЛАЙ: Знаю, знаю. Ви хотіли так, як наші пластуни, добре діло зробити без нагороди і похвали. Хотіли б, щоб навіть про це ніхто не знав. Та я знаю і нагороджую кожний добрий вчинок. А-нумо, Білокриле, принеси Клаповусі і Лапанчикові подарунки.

(Білокрилий дає зайчикам велику головку капусти і велику моркву — вони уклоном дякують,

підстрибують з радості і смакують. Тим часом Золотоволосий відчиняє Золоту Книгу, витягає з-за пояса перо, підходить на край сцени і дивиться в глибину зали. Потім скоро вертається до Книги і пильно пише в ній).

СВ. МИКОЛАЙ (до Золотоволосого): А що ж ти там ще пишеш? Та ж пора вже читати і подарунки роздавати.

ЗОЛОТОВОЛОСИЙ: Я, святий Отче, побачив на залі дівчинку. Невеличку дівчинку. Може пластунка-новачка. Ця дівчинка сиділа собі вигідно і дивилася на нас. Раптом бачу, вона почервоніла, скочила з крісла, підбігла до старенької пані, що стояла збоку, і відступила їй своє крісло.

СВ. МИКОЛАЙ: Кажеш, маленька дівчинка? То вона тепер не тільки не буде сидіти, але навіть нічого тут бачити не буде. Ну, за такий вчинок — за таке добре діло теж належить нагорода. І кажеш, що дівчинка почервоніла. Їй стало соромно, що вона скоріше не бачила цю стареньку паню. Пошукай но, Білокриле, для неї додатковий подарунок. Там, у цій великій торбі. І пора вже дітям подарунки роздавати. (*Підходить на перед сцени*). Любі українські діти! Як і кожного року, так і сьогодні я знову між вами. Мило бачити мені вашу дитячу громаду і вам подарунки роздавати, бо знаю, що ви добрі українські діти. І я пильно записую разом з моїми янголиками кожний ваш добрий вчинок — кожне ваше добре діло. Я рішив показати вам оцю велику Золоту Книгу, що сотні літ є у мене. Бачите, яка вона велика? Кожний ваш добрий вчинок у ній записаний, бо добрі вчинки мають вічну вартість. Мені відомі всі ваші вчинки — і добрі і злі. І не тільки вчинки. Я знаю теж, що говорить і що думає кожна дитина. (*Під час промови св. Миколая на перед сцени висовується несміливо Аридник і покашлює*).

СВ. МИКОЛАЙ: І ось, любі діти, в оцей святочний час є для мене одна прикра хвилинка. Хвилинка, коли приходять оцей (*показує на А-рідника*) — не хочу і згадувати його імени. І коли я хочу робити вам радість, то він хоче робити вам прикрість. Але він приходять тільки тоді, коли трапляються і такі діти, що роблять не лише добрі, але й недобрі вчинки. Тому прошу вас, діти, може ви постараетеся так жити, щоб на другий рік оцей чорний хлопець сюди вже не приходив. Я хочу його прогнати геть. Але я можу його прогнати тільки тоді, коли ви мені в цьому допоможете. А допоможете тоді, коли будете робити тільки добрі діла, добрі вчинки. Чи хочете мені допомогти?

ДІТИ НА ЗАЛІ (кричать): Хочемо! (*Арідник наляканий — зникає*).

СВ. МИКОЛАЙ: Так, діти, проганяйте від себе злі думки й злі вчинки, робіть завжди і всюди тільки добрі, тільки гарні діла! А тепер, Золотоволосий, читай Золоту Книгу — Книгу добрих діл українських дітей — будемо роздавати подарунки. Перший подарунок належить цій маленькій дівчинці, що відступила своє крісло старенькій пані. Підійди, дівчинко сюди!

Роздача подарунків.

ЛИСТИ ДО СВ. МИКОЛАЯ

Сценічна картина

ДІЙОВІ ОСОБИ:

СВ. МИКОЛАЙ, ЯНГОЛИ, ГАЛЯ, ЛЮБА,
ЗЕНЯ, ЛЕСЯ, ПАВЛУСЬ, ЮРЧИК, ДАНКО,
ІВАСЬ, ВЕДМІДЬ, ВОВК, ЛИС І ЗАЯЦЬ.

Галява серед дерев, посередині в дуплі дерева поштова скринька з написом: "Листи до св. Миколая".

ДІТИ ідуть хороводом співаючи, кожне тримає листа:

Музика В. Безкоровайного

Пос пі-шай "мо, поспішаймо із листа-ми

Бо вже ї-де святий з неба са-ноч ка-ми!

Не забу-ли ми листочки написа - ти

та й святого Микола-я' іпопроха - ти.

Поспішаймо, поспішаймо
Із листами,
Бо вже іде Святий з неба
Саночками!
Не забули ми листочки
Написати
Та й святого Миколая
Попрохати.

*(Кидають по черзі листи у скриньку, приговору-
ючи):*

ГАЛЯ:

Мені ляльку!

ПАВЛУСЬ:

Мені книжку!

ЮРЧИК:

А для мене з гуми мишку!

ДАНКО:

А мені коня швидкого
Й гостру шаблю ще до цього!

ЛЕСЯ:

А мені цукерків трішки,
Шоколядок і горішків,
Торбу пряників медових
Круглобокх і здорових!

ПАВЛУСЬ:

Чи, бува, не багато?

ЛЕСЯ (вражено):

Та ж іде багате свято!

ІВАСЬ:

Я собачки хочу дуже,
А цукерки — це байдуже!

ПАВЛУСЬ:

Ну, швиденько, швидко, діти,
Починає вже темніти!

Скоро вже приїде в гай
Наш Святитель Миколай.

(Діти, повкидавши листи, відходять на залю між публіку).

(За хвилину з-за кущів виходять ВЕДМІДЬ, ВОВК, ЛИС і ЗАЄЦЬ).

ВОВК:

Гей, Бурмиле, чи ти чув,
Чи ти бачив, хто це був?

ВЕДМІДЬ:

Бачить — бачив, чути — чув,
Але що це — не збагнув!

ЛИС:

До святого Миколая
Діти тут листи вкидали.

ЗАЄЦЬ:

І уголос розказали
Все, чого собі бажують.

ВОВК:

Жаль, ой жаль тяженький, брате,
Що не вмієм ми писати!

(Замріяно)

Дуже — ах! — хотів би я
Хоч маленьке порося!...

(При слові "маленьке" розводить
широко руками).

ЗАЄЦЬ:

Е, стидайся! У Святого
Як проситимеш такого?
Краще побажай собі
Ось капустоньки хоч дві!

ВЕДМІДЬ:

Ну, смішний ти, Куцохвостий!
Та ж хіба коли Вовк постить?
Вовк — все вовком, а ось я
З'їв би меду горщик, два.

ЛИС:

Звісно, мед — це не найгірше,

Але курочку смачніше
Заїдати на обід —
Та про це просить не слід!
У святого Миколая
Я хоч масла попрохаю.

ВЕДМІДЬ:

Чути — здаля щось гуде!
Може вже Святий іде?
(Звірі ховаються).

(Вбігає двоє дітей, ЛЮБА й ЗЕНЯ).

ЛЮБА (голосно плаче)

ЗЕНЯ:

Ой, не плач! Ой, почекай!
Бачиш, ось і лісу край!

ЛЮБА:

Є і скринька, Зеню мила,
Та... листочка я згубила!
(Знову плаче).

ЗЕНЯ:

Ну, не плач же, не ридай!
Та ж Святитель Миколай
Знає наші всі бажання,
Всі надії, сподівання!
Хоч листочка ти згубила,
Добрих вчинків ти зробила,
Певно більше, ніж ми всі.
Ти цукерків не їси,
Шоколяди не купуєш,
Але гроші всі даруєш
Тим убогим діточкам,
Що за океаном там.

ЛЮБА (втерла сльози, всміхнулася):

Ах, ти Зеню язиката,
Ти забула розказати,
Скільки ти дала грошей
Для убогих цих дітей!

ЗЕНЯ:

Годі, на хвальбу не час!
Чуєш? Хтось іде до нас!

ВОВК (виглядає з-за куца, тримаючи листа в зубах):

Я доріжкою ішов
І листок оцей знайшов.

ВЕДМІДЬ:

Це ж оця панянка мила
Знехотя його згубила.
Кинь скоріш листа у скриньку,
Щоб потішити маленьку!

ВОВК (міцно тримає листа лапою):

О, ні-ні! О, ні! Я сам
Вже його Святому дам!
Може стане він добріший,
Дасть м'яся мені радніше.

ВЕДМІДЬ (наслухує):

Швидко! Вовче, кинь листок!
О, вже чую скрип санок!

ВОВК (заперечує головою й лапами, обидва ховаються).

ЯНГОЛИ (входять хоромом, співаючи "Щедрика" і подзвонюючи дзвіночками).

СВ. МИКОЛАЙ вибирає листи із скриньки, два янголики розкривають їх і подають йому; він їх по черзі прочитус і промовляє до залі):

Так, ось, діточки, до вас
Я прийшов у добрий час.
Знаю, пильно ви учились,
Вранці, ввечері молились,
Тата, маму поважали,
Рідну мову шанували,
Тож всім чемним діточкам
Подарунки я роздам.

ЯНГОЛИ (вносять подарунки).

ВОВК (виглядає і знов ховається).

ЯНГОЛ:

Гляньте тут, Всечесний Отче,
Щось цей Вовк сказати хоче.

ВОВК (*підходить вклоняючись*):

Ви простіть мені, що я...
Бо знайшов я тут листа
І не вкинув ще у скриньку...

(*Кладе листа і швидко відходить*).

ЯНГОЛ (*розпечатує листа*):

Ах, це та маленька Люба,
Що так пильно чистить зуби,
Точно в школу все вчащає
І все грошики складає
Для дітей, що там, за морем
Терплять ще біду і горе.

СВ. МИКОЛАЙ (*до Люби*):

Я про тебе пам'ятаю,
Гарну лялечку тут маю.

(*Подає Любі подарунок*).

ЯНГОЛ (*до Зені*):

І для тебе, і для всіх
Є дарунків повний міх!

СВ. МИКОЛАЙ:

Але спершу, янголята,
Обдаруйте всі звірята,
Що ні в лісі, ні у полі
Не робили шкоди злої.

ЯНГОЛ:

Вовкові ось тут ковбаска —
Вовчику, бери, будь ласка!
Лисові — дві круглі шинки —
Це для тебе лакоминки!
А Ведмедеві, нівроку,
Бочка меду круглобока.
Зайку, ближче підійди но —
Моркви тут тобі торбина!

ЗВІРІ по черзі підходять, одержують подарунки і, підстрибуючи з радості, зникають за лаштунками.

ЯНГОЛИ беруться за руки і, виходячи наперед, співають "О хто, хто, Миколая любить".

Роздача подарунків.

НЕБЕСНИЙ ГІСТЬ

Сценічна картина-оперетка на день св. Миколая

ДІЙОВІ ОСОБИ:

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ, АНГЕЛИ, АРХАН-
ГЕЛ, ДІВЧАТКА, АРІДНИК-ЧОРТИК
ХЛОПЧИКИ

Зимовий краєвид. Сцену переділює надвоє невеличкий білий горбок з ялинкою або кущем, покритий густо снігом. Сонце заходить.

ХЛОПЧИКИ з віниками на плечах входять гусаком під звуки марша¹) і займають праву половину сцени. Співають:

Ой, навіяли сніги, що й доріг не видко —
Замітаймо всі стежки, замітаймо швидко!
Вже Святитель Миколай з неба поспішає,
Певно він для нас усіх подарунки має.

1 ХЛОПЕЦЬ:

Я хотів би літака!

2 ХЛОПЕЦЬ:

Я — малу ракетку!

3 ХЛОПЕЦЬ:

Я — гарненькі саночки!

4 ХЛОПЕЦЬ:

Я — для пташки клітку!

1 ХЛОПЕЦЬ:

Ой, щось дуже ви невлad просите Святого:
Хоч би "прошу" хто сказав, так нема
нічого!...

2 ХЛОПЕЦЬ:

Ми писали вже листи!

3 ХЛОПЕЦЬ:

Ми молитви слали!

4 ХЛОПЕЦЬ:

"Не забудь, Святий, про нас!" — ми його
прохали.

1 ХЛОПЕЦЬ:

Раз прохали та й усе? Та ж говорять люди,
Що без "прошу" і "спасибі" користи не
буде.

*Знов відзивається музика²), хлопці поспішно за-
мітають праву сторону сцени. Під звуки музики
вбігають дівчатка з мітлами.*

ДІВЧАТКА співають:

Ой, навіяли сніги, що й доріг не видно —
Замітаймо всі стежки, замітаймо швидко!
Вже Святитель Миколай з неба поспішає,
Він про добрих діточок в цілім світі дбає.

1 ДІВЧИНКА співає:

Я почистила усе, я прибрала хату,
Щоб Святитель Миколай знав, що в нас є
свято.

2 ДІВЧИНКА співає:

Я на образ Миколая рушничок придбала.

3 ДІВЧИНКА співає:

Я квітками Миколаїв вівтарик прибрала.

4 ДІВЧИНКА співає:

Гей, не час тепер себе тільки вихвалити!
Миколай близьенько вже — нумо працювати!

*ДІВЧАТКА замітають ліву сторону сцени, не
добачаючи хлопців. На переді сцени під звуки
колодійки йде танцювальним кроком Арідник-
чортик з різками під пахою.*

АРІДНИК-чортик співає³):

Арідник я, з пекла пан, з різками гнучкими,
Мушу чемних цих діток поробити злими.

(Махає різкою в сторону замітачів).

Хай посваряться усі, хай друг друга чубить,
Хай дарунки кожне з них у снігу погубить.

Танцює, а потім стає на переді сцени біля завіси так, що його діти з залі бачать, а зі сцени—ні. Темніє. Під звуки коломийки хлопці й дівчата замітають до переду сцени і непомітно для себе наближаються взаємно.

ДІВЧАТА:

Ах!

ХЛОПЦІ:

О-о-о!

1 ДІВЧИНА співає¹)

О, то хлопці вже прийшли пильно замітати,
Певно хочуть від Святого всі дарунки взяти..

2 ДІВЧИНА співає:

Ой, то хлопці-пустуни цілий рік збиткують.
А під свято Миколая цілий день працюють.

1 ХЛОПЕЦЬ співає:

А дівчата цілий рік мелють язиками,
А щоб мамі допомогти, вже часу не стане!

3 ДІВЧИНА співає:

А ті хлопці чим попало заодно стріляють,
А що око підіб'ють, про те і не дбають.

2 ХЛОПЕЦЬ співає:

А дівчата-небожата люблять лиш хвалитись,
Одна одну обмовляють, бо не вміють битись.

4 ДІВЧИНА співає:

Та таких, як ви ось тут, зможемо побити!
Добре кулі снігові вміємо ліпити!

Дівчата біжать за горбок з одного боку, а хлопці — з другого і кидають під звуки коломийки одні на одних снігові кулі.

АРІДНИК-чортик на radoцax підстрибує і співає:

Посварив! Посварив! Кулі вже літають.

І даруночки усі їм попропадають!

Ховається в куток, ввесь час танцює.

СТАРША ДІВЧИНКА вбігає на сцену з кошиком у руці, співає:

Що тут діється за жах? Замість працювати,
Ви взялися перед святом очі підбивати!

ДІВЧАТА:

Справді, досить того бою!

ХЛОПЦІ:

Помиримось між собою!

На знак злагоди подають одні одним руки і відходять. Арідник перестає танцювати, сердито махає різкама в сторону дітей. На сцені зовсім темніє, за хвилину рефлектор освітлює протилежну від Арідника сторону сцени і в світлі з'являється під звуки музики-мелодії коляди "Ой видить Бог" архангел з мечем.

АРХАНГЕЛ переходить всю сцену з піднесеним мечем і зупиняється перед Арідником, наставляє меча:

Геть, пекельна сило темна,
Ізчезай, де тьма підземна.

Мечем проганяє-скидає Арідника зі сцени. Він переляканий зникає, щоб потім вернутися при роздачі подарунків. Архангел показує мечем угору. Сцена поступово освітлюється.

Хай засяє світ ясний,
Миколай іде святий!

Архангел стає збоку, немов на стійці.

Дзвонять дзвіночки, розсувається задня занавіса, видно небо і зорі, посередині святий Миколай, довкола янголи, руки в них складені на грудях. Під звуки музики-коляди "На небі зірка ясна засяла" янголи танковим кроком підходять до сцени, в їх оточенні — святий Миколай.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ:

Я прибув до вас сьогодні з соняшного раю,

З неба вам привіт приношу і благословляю.
Всі моліться щиро Богу і батьків шануйте,
Вчіться теж про Україну й надто не пустуй-
те!

Всіх дітей, що добрі й пильні, з празником
вітаю

І для кожної дитини я дарунок маю.

АНГЕЛИ беруться за руки, співають:

О, хто, хто Миколая любить,
О, хто, хто Миколаю служить,
Тому святий Миколай
По всяк час помагає, Миколаю!

*(Відходять за сцену, привозять саночками по-
дарунки, і стають на переді сцени):*

Підходьте, любі діточки,
Кого покличем з вас,
Дарунків повні саночки —
Почнім у добрий час!

Починається роздача подарунків.

1. Марш може бути на мелодію пісні про Нечая: "Гей, з-за лісу", або "Стоїть явір над водою".

2) Музика-мелодія народньої пісні "Ой, ти знав, нащо брав".

3) На мелодію коломийки.

4) Кожна з дівчат по черзі береться під боки і співає на мелодію коломийки.

ВЕРТЕПИК

ДІЙОВІ ОСОБИ:

ШКОЛЯР, ШКОЛЯРКА, ЧОРТ, ІРОД,
КОЗАК.

ШКОЛЯР (входить):

Я малий школярик,
Книжечки читаю,
Коляди співаю,
Всіх з Різдвом вітаю!

ШКОЛЯРКА (входить з противної сторони):

Я мала школярка,
Звуть мене Наталка,
В рідній школі вчуся
Весело сміюся.
Коляди співаю,
Всіх з Різдвом вітаю!

(Школяр і школярка співають коляду ("Бог предвічний народився" чи іншу), вклоняються і виходять).

КОЗА (входить):

Я коза періста,
Маю років триста.
Всім у Ріднім Краю
Бажала врожаю,
Тепер вам бажаю
Без горя й тривоги
Вернутися швидко
У рідні пороги.
З Різдвом всіх вітаю!

ЧОРТ (вскакує):

Ха-ха-ха, козище!
Підійди но ближче!
Не дасш спочити —
Знаю, що зробити:
Гострі вила маю,
Люто покараю.

(Коза утікає, входить Ірод).

ІРОД:

Чорте, любий брате,
Нумо танцювати,
Ми козу прогнали,
Правду геть стоптали!

(Танцюють).

КОЗАК (входить):

Пугу, пугу, пугу!
Я козак із Лугу,
Раз лиш замахнуся,
З Іродом поб'юся!
З Іродом поб'юся
Й чорта не боюся!
Смерть Іроду злomu
Й чортові гидкому!

(Вимахує шаблею, Ірод і чорт утікають).

(Входять школяр і школярка, стають поруч з козаком, за ними хор. Співають коляду "Бог ся раждає, хто ж то може знати" і кінчають так):

Ірод московський, щоб світ обдурити,
Хоче червону зірку засвітити,
Та нам її не треба, хочем світла із неба,
Хочем щастя у наш Край, так нам, Боже,
помагай!

Благослови, Божий Сину, нашу любов
Україну,
Долю-волю, щастя їй подай!

ДО ВШАН. ОРГАНІЗАТОРІВ (ОК) СВЯТ-МИКОЛАЇВСЬКИХ І РІЗДВЯНИХ ІМПРЕЗ!

АПЕЛЮЄМО - ПРОСИМО ВАС:

Подбайте, щоб кожна наша українська дитина дістала від св. Миколая і на Різдво Христове поруч з ласощами та іграшками — рідну дитячу книжку!

Хай з тисячів доларів, витрачених на свят-миколаївські і різдвяні дарунки бодай частинка піде на закуп цієї книжки. Це не легковажна справа, це — **співвирішальна передумова** розвитку нашої вільної, релігійно й національно виховної дитячої й юнацької літератури і її нових появ.

Свят-Миколаївська імпреза — майже єдина і прекрасна нагода масово поширити — дати дітям у руки рідне друковане слово! Використаймо ж повністю цю нагоду!

Нехай свято Миколая стане в нас одночасно святом рідної української дитячої й юнацької книжки!

Призначуйте прибуток із свят-миколаївських і інших імпрез на видавничий фонд рідної дитячої книжки — на фонд ОПДЛ.

У справах ОПДЛ пишiть на адресу:

**THE OPDL FUND — ST. MARY'S CREDIT UNION
278 Bathurst St. — Toronto 2 B, Ont. — Canada**

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that this is crucial for ensuring transparency and accountability in the organization's operations.

2. The second part of the document outlines the various methods and tools used to collect and analyze data. It highlights the need for consistent data collection practices and the use of advanced analytical techniques to derive meaningful insights from the data.

3. The third part of the document focuses on the role of technology in data management and analysis. It discusses how modern software solutions can streamline data collection, storage, and analysis processes, thereby improving efficiency and accuracy.

4. The fourth part of the document addresses the challenges associated with data management, such as data quality, security, and privacy. It provides strategies to mitigate these risks and ensure that the data remains reliable and secure throughout its lifecycle.

5. The fifth part of the document concludes by summarizing the key findings and recommendations. It stresses the importance of a data-driven approach in decision-making and the need for continuous monitoring and improvement of data management practices.

